

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—
Posamezna številka
1 Din.

Čaun poštno-čkovnega
zaveza šte. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1
orilčje.
Kokopisov ne vračamo.
Glasni po tarifu.
Telefon int. šte. 65.

Nekatere želje in opo- mini celjskih davko- plačevalcev.

V Celju, 18. januarja.

Kakor javljamo na drugem mestu, se vrši ta petek proračunska seja celjskega mestnega zastopa.

Ker je to za našo celjsko mestno občino ipak zelo važna zadeva, bode gotovo primerno spregovoriti še pred definitivnimi sklepi eno in drugo besedo.

Pojasniti je predvsem zelo potreben primanjkljaj za l. 1927. v znesku po 400.000 Din. V kolikor je ta primanjkljaj v zvezi s komisarijatom, s proračunom, ki ga je končno sestavil in uveljavil komisarijat in s kakimi prevelikimi izdatki v tej dobi, moramo povdariti, da je za vse to odgovorna sedanja večina, ki je lani redni proračun onemogočila in ki je dosegla uvedbo komisarijata. Ako pa je nastal ta primanjkljaj vključ najvestnejši upravi, bi to najbrže značilo upadek plačanih davkov in bi to moralo služiti sedanjim večini za najresnejše svarilo, da je zadel davčni vijak na kamen in da ljudem enostavno ni več kaj vzeti.

Mislimo, da bode padla tudi mrzla slana na cvetoče načrte podjetnega g. dr. Wolfa z njegovim kopališčem in g. dr. Ogriška z njegovimi stanovanjskimi zgradbami. Četudi bi glavni za ta podjetja za enkrat ne šla direktno iz davkoplačevalskih žepov, šle bi pa obresti in amortizacija posojila, kar bi se nosilo tem težje, ker bi zgubili objekti na vrednosti in bi se ne dosegla nikaka rentabilnosta, če bi se ravno hotelo narediti kaj obkorožnega. Za kaka špekulativna podjetja, četudi bi bila socialno prepleksana, pa mesto danes gotovo nima denarja. Tem manj, ker ima sedaj kot svojo prvo nalogo savinjsko regulacijo, ki je danes za mesto najnujnejše vprašanje. Kajti vsak pravi razvoj mesta je tako dolgo nemogoč, dokler se ga ne zavaruje pred vodo. Koliko bi že imeli hiš in podjetij na severni periferiji mesta, če bi se ljudje ne bali povodnj! Zato smo mnenja, da je treba vse vsote, ki bi bile količinski razpoložljive za investicije, pred vsem pa kredit mesta izrabiti za regulacijo Savinje. Pozvati bi bilo tudi treba energično one gospode, ki zastopajo mesto v oblastnem in državnem zboru, da se za to vprašanje zavzamejo.

Kje so časi, ko je hotelir g. Žumer, ki je najmočnejša osebnost vladajoče magistratne koalicije, prepričeval celjske gostilničarje, da so njihovi gospodarski interesi najboljše zavarovani v

Minister dr. Spaho podal ostavko!

Ostri spopadi med demokrati in radikali v davčnem odboru. — Pred krizo celokupne vlade. — Sestanek g. Davidoviča z zastopniki opozicije. — Za koncentracijsko vlado.

Beograd, 18. januarja. Po eksodusu opozicije iz davčnega odbora je vladna večina včeraj nadaljevala razpravo o davčnem zakonu in v seji, ki je trajala do polnoči, zakon v celoti sprejela. Med razpravo je prišlo do ostrega spopada med demokrati in radikali, ki ne bo ostal brez posledic. Radikalni poslanec Ilija Mihajlović je protestiral proti postopanju predsednika in se pridružil zahtevi opozicije, da se podrobno razpravlja o vseh rezerviranih členih. Ker je demokratsko-klerikalna večina to zahtevo odklonila, so vsi radikalni člani davčnega odbora odločno glasovali proti davčnemu zakonu.

Pri volitvi poročevalca večine je prišlo do novega incidenta. Demokratiški poslanec Šečerov je predlagal za poročevalca radikala Jankovića. Proti temu je protestiral demokratiški poslanec Popović, češ da je Janković glasoval proti davčnemu zakonu in vsled tega ne more biti poročevalec večine. Ko je poslanec Popović predlagal za poročevalca klerikalnega poslanca dr. Kuloveca, so radikali živahno protestirali. Končno je zastopnik finančnega ministra g. dr. Spaho izjavil, da bo iz postopanja radikalov izvajal konsekvence in podal ostavko. Ob splošnem prepiranju in prerekanju je bila nato seja zaključena, ne da bi bil izvoljen poročevalec.

Beograd, 18. januarja. V političnih krogih se je z velikanskim zanimanjem pričakoval nadaljni razvoj dogodkov,

njegovi politični skupini! Danes govori celo najmerodajnejši zastopnik mesta o povišanju že itak neznosne trošarine; danes še vedno ni odpravljen značajni dinar za nočni obisk gostiln, odnosno se ni uredil način pobiranja; danes se še vedno ni odpravil 30% davek na prenočnino v gostilnah in hotelih. K temu pridejo še oblastna bremena na gostilničarje, ki niso slišali, da bi njihov zastopnik v oblastni skupščini, ki je menda tudi celjski občinski odbornik, resno odprl usta. Mislimo, da je že vredno reči kako besedo za gostilničarje, ki imajo gotovo isto pravico za zaščito kot vsi drugi stanovi — neglede na to, da so v Celju kakor povsod drugod glavni činitelj za pospeševanje tujskega prometa. Prekomerno obdačevanje vina pa dela tudi veliko škodo vinskim producentom. Gostilničarji ne morejo neprestano gna-

ti jih je povzročil sinočni incident v davčnem odboru. Muslimanski poslanci so zatrjevali, da minister dr. Spaho ne bo šel preko incidenta in da bo podal demisijo. Faktično je odšel minister dr. Spaho danes ob 12.30 v predsedstvo vlade in izročil g. Vukičeviću ostavko na položaj ministra za trgovino in industrijo ter zastopnika finančnega ministra.

Iz okolice g. Vukičevića sicer zatrjujejo, da se bo našel način, da se ta spor mirno poravnava, vendar pa smatrajo tudi v demokratiških krogih, da znači demisija ministra dr. Spaha otvoritev splošne vladne krize.

Beograd, 18. januarja. Danes dopoldne se je vršil sestanek med g. Davidovićem, g. Pribečevićem, g. Joco Jovanovićem in g. Grolom. Po sestanku je izjavil g. Pribečević, da so razpravljali o situaciji, ki je nastala po kongresu demokratske stranke. V istem smislu se je izjavil demokratiški poslanec g. Grol, ki je še dodal, da je gosp. Pribečević pristopil k izvajanjem kongresa demokratske stranke.

Kakor izve Vaš poročevalec iz povsem zanesljivega vira, je g. Davidović obvestil zastopnike opozicije, da smatra položaj za dozorel in da bo nemudoma začel pripravljati teren za koncentracijo. Sestanek se nadaljuje jutri dopoldne. Zatrjuje se tudi, da bo g. Davidović stopil v stik z radikali in tudi pri njih sondiral teren za koncentracijsko vlado.

ti vinskih cen navzgor, temveč jih bodo poskušali tlačiti tudi navzdol — in prizadet bode vinogradnik, ki že itak vsled slabih zadnjih vinskih letin komaj diha. Ako se na take argumente nočejo ozirati radikali in Nemci, je na vsak način dolžnost klerikalcev, ki kmečke stranke, da jih upoštevajo.

Državni prispevek za kaldrmino, ki bi ga imela dobiti mestna občina, znaša 500.000. — Din. Čudno se nam zdi, da sedanja večina ne doseže izplačila tega zneska. Mi vsaj ne dvomimo o tem, da imajo radikali kar najboljšo zvezo s svojimi brati, ki sede v Beogradu na državnih blaginjah. Vsaj zatrjevalo se je po Celju, da so bili celjski odposlanci na veliki zabavi radikalne stranke v beograjskem »Parizu« predmet posebne pozornosti, vsled česar so se tudi mnogi Celjani tak vplivni skupini pridružili. Da ne bi bili kle-

rikalci užaljeni, moramo kar povdariti tudi njihov vpliv na beograjsko vlado. Nerazumljivo je samo, da se kaldrmina ne izplača. Bil bi to lep denar, ki bi ga naše ceste blagodejno občutile. Vključ cestni dokladi, ki se je očitno čisto udomačila na nemalo veselje naših pridobitnih krogov.

Davki, doklade, takse so res dosegle v naših krajih tako višino, da se skoraj ne dajo več prenašati. Vsled tega se bori proti njim, izvzemši radikale in slovenske klerikalce, cela prečanska javnost. To mora nazadnje upoštevati tudi klero-radikalna večina na celjskem magistratu in se, četudi nerada, udati splošni zahtevi volilstva. Štedenje in znižanje bremen je njena dolžnost. Ako bi pa vseeno grešila proti temu principu, bode treba seči po najskrajnejših sredstvih v zaščito davkoplačevalcev.

Zdravje Nj. Vel. kraljice.

je po beograjskih poročilih razmeram odgovarjajoče. Zdravniki izjavljajo, da je porod zakasnil, kar je popolnoma normalni in zelo pogosti pojav. Ulice okrog dvora so popolnoma tihe, ker je prepovedano po njih voziti z vozovi.

Manifestacija Kmetko-demokratske koalicije v Zagrebu.

V soboto, dne 21. januarja se bode vršila ob 9. dopoldne v Seljačkem domu skupna seja vseh poslancev KDK. V nedeljo 22. januarja ob 10. dop. pa se vrši v industrijskem paviljonu zagrebskega velesejma veliko javno zborovanje koalicije. Za to zborovanje se delajo velike priprave. Pričakuje se tudi živahna udeležba iz Slovenije.

Zaključek kongresa demokratske stranke. Polnomočje g. Davidovića. — Koncentracija.

V ponedeljek se je kongres (Davidovićeve) demokratske stranke zaključil praktično s tem, da je kongres v resolucijah pooblastil predsednika glavnega strankinega odbora g. Davidovića, da poskuša ustvariti tako vlado, ki bi mogla v državi izvesti potrebne reforme. — Ker resolucija ni naravnost zahtevala izstop demokratiških ministrov iz vlade, se jo presoja kot kompromis med takozvano Ministrsko (oportunistično) frakcijo v Demokratiški stranki in med g. Davidovićem. Zato trde demokratiški ministri, da jim ni potreben izstop iz vlade, dočim pravijo prijatelji g. Davidovića, da so govorniki na kongresu podali tako sliko zavojene naše uprave, da demokratska

Pisma brez garancije.

I.

Lujiza,

torej je le res, kar vibrira v meni kakor radijev val že tri tedne. Vidim, kako boš namrdnila nos, spočetka začudeno, nato trmasto, s peto ob tla, ko boš začela to brati. Ne dvomim niti za tvoj mezinec, da boš takoj razumela, kaj mislim.

Ali ni smešno: ravno tam in takrat, kjer smo mi, močni spol, baje manj intenzivni nego ti in tvoje sestre, skratka slabi spol, v ljubezni, ravno tam in takrat vam odpove ona sposobnost, ki vam — pravijo — nado-mešča — oprost — pamet; pamet kot rezultat možganskih dedukcij in konstrukcij: torej instinkt.

Ti, kakor vse druge, ne tehtaš, ne primerjaš, ne sodiš, ti pogledaš in ob-sodiš. Tako delate na vseh poljih, raz-un na onem, ki je vaša »domena«. V svojem revirju pa ravno ve kalkulirate, mešate, tehtate, streljate, ubijate, zapeljuje, ropate, kradete, poneverjate — ali je še kaj? Zato, da lahko prisegate — o krivoprisežnice! — z obupljivo ogorčenostjo, da vam je lju-

bezen sveta, da ste se darovale, preslepljene po našem barabstvu, žrtve vere v ljubezen.

In mi, cepci, ali kakor je zdaj v modi, butlji, vam lijemo kipe, vas rišemo, kujemo vnebovpijoče pesmi in v peklo tuleča razboljena pisma.

Mi in jaz nič manj smo namreč v vas — zaljubljeni in ne vemo ne kod ne kam brez vaše lumparije, ki ji pravite: ljubezen. Zaljubljeni pa imamo enkrat mi — instinkt.

Instinkt je vonj, trivialno nos. Ta nos je tako navit, če ga ne nosi z vami oženjeni nesrečnik, da vidi, kadar mu začne rasti — rog. Najprej zapazi nos, da ga boli glava, kar samo na enem mestu. Nato se vstraši nos: koža se bo-či kakor krtina. Nato se vpraša nos: kam to pride, od kod to gre. Nazadnje si reče nos: Das Männerlos. — In Rog je tu!

Gospod Rog je iz meni neznane razvrstitev nastala kratka za žensko zvestobo. Kolektiven labirint te ženske vrline, ki je vedno sami sebi zvesta. — Končno produkt, poosebljen v enem izmed nas, ki vam naenkrat bolj diši, kot njegov prednik. Nič vas ne moti zgodovinska resnica, da je rog mrtev in zato, da: živio rog!

Tudi Lujiza je pozabila, da ima zaljubljenec instinkt. Ne bom se hvalil s številom onih, ki so me pred teboj naučile istega: raje se potrkam pred enakimi trpini na prsa, ker tako točno vedno pozabim na nauk, kakor se nauk točno ponovi. Zdaj sem samo radoveden, katera bo tista izjema, ki bo pravilo potrdila. Potem bom pomirjen, ker kdor ni pomirjen, kadar tudi izjema ne podre pravila, ta ni, da bi ga omenjal, je neobdigan.

Lujiza, ti me varaš!

Varaš točno 91 dni potem, ko si začela z menoj realizirati najino skupno teorijo, da se ljubiva. In že v 62. dnevu te epohe se mi je lepega jutra zdelo, da sem v konglomeratu mojega kopnenja po tvojih sladkih rahlih požrl gumb, ki mi je obležal v grlu.

Ne da bi mogel imenovati povod, sem se začutil spet zapuščenega. Računal sem s halucinacijo, vzel v poštev, da se mi je sanjalo, kar bi bil takoj pozabil. V vniemi pregnati gumb naprej, sem se spravil nato, da bi te spravil do kolcanja. Stavim, da se ti ni, ker se mi ni posrečilo to, ampak nasprotno; meni se je začelo. Ko se je to zgodilo, se mi je zasvetilo: Ko sva bila prejšnji večer skupaj, čisto sku-

paj, me je naenkrat zazeblo, ne da bi ti to zapazila. Ne da bi ti to zapazila!

Tako je šla struna — rakom žvižgat! Včeraj pa si bila z njim v kavarni. In nisi niti slutila, da sem tam. Niti slutila nisi, da pošiljam s svoje najjačje antene najkrajše valove, kar sem jih sploh dozdam fabriciral. V objemu mojih pogledov ti je šepnil on nekaj na uho, potegnil počasi s prstom intenzivno po sliki, ki ti jo je pokazal, gledaje te z vročico najhujših plamenov. Ti pa si zazrla naravnost v mene, ne da bi me zagledala. S kalnim pogledom si me prodrila, si prodrila zid za menoj, prodrila hišo za zidom, vse hiše za njo, kolodvor, Jožefov hrib in Tovst, vse, čisto vse, zakaj tvoj pogled je bil žejav brez konca, obet brez izraza, daritev brez moči. Udarila si ga nalahko po lakti in z ust sem ti bral, da si mu rekla: »Pojdiva!«

Ali moreš tajiti, da si me pol, eno uro nato brezmejno varala; da si brenila krvočno v oblakoder moje ljubezni, ne da bi trenila z očesom pošte-nja. Zato, ker ti je, falot, pokazal Ledo z labudom. Zame, Lujiza, je pribito: ti me varaš s svojim možem! Grdoba!

Hadži Loja.

stranka ne more več nositi odgovornosti in mora odpoklicati svoje ljudi iz vlade. Morda bodo imeli oni končno prav, ki trdijo, da se pripravlja konec sedanjega režima.

Stališče finančnega ministra glede oblastnih doklad.

Ljubljansko »Jutro« poroča, da je v pondeljek zborovala v Beogradu centralna industrijskih korporacij, ki se je bavila med drugim tudi z vprašanjem oblastnih doklad in davščin. Sklenilo se je, da se poda drugi dan deputacija k trgovinskemu ministru dr. Spahu kot zastopniku finančnega ministra radi protesta proti uvedbi raznih trošarin in davkov v posameznih oblastih. V deputaciji, ki jo je vodil pivovarnar Bajloni iz Beograda, so bili tudi zastopniki slovenske industrije gg. ravnatelj Krejči (Ruše), ravnatelj Vrhanc (Trboveljska premogokopna družba) in inž. Milan Šuklje v imenu Zveze slovenskih industrijalcev. Minister dr. Spaho, ki vodi sedaj tudi radi odsotnosti dr. Markovića, finančno ministrstvo, je izjavil, da ne bode odobril nobenih davščin na produkcijska sredstva kakor sta na pr. premog in električni tok. Da omogoči oblastim dohodke, je pripravljen odobriti oblastno trošarino na predmete, ki se trošijo izključno v oblastih, a še to v skromni meri. Glede trošarine na vino je izjavil, da ne more dovoliti diferenciacije med vinom iz dotične oblasti in vinom iz drugih oblasti. Slovencem posebej je izjavil dr. Spaho, da so slovenski gospodarski krogi izjavili svoje soglasje z davščinami, ki jih predlagata ljubljanska in mariborska oblastna skupščina. Zastopniki slovenskih gospodarskih krogov v deputaciji so malo debelo pogledali, a so se kmalu prepričali, da je minister govoril resnico. Ko so se namreč oglašili pri referentu za samoupravne finance, je načelnik Tosić potegnil iz aktov originalno pismo predsednika ljubljanske trgovske zbornice g. Jelačina, v katerem piše predsedniku ljubljanskega oblastnega odbora dr. Natlačenu, da se strinja z nameravanimi sklepi oblastne skupščine glede novih oblastnih doklad in davščin . . . Tableau!

Delovanje mariborskega občinskega zastopa.

Mariborski »Večernik« piše: »Občinski svet mariborski je konstituiran in so podani pogoji za ustvaritev delazmožne večine, toda redno delo bo mogoče le tedaj, ako bodo SLS kot najmočnejša stranka v občinskem svetu pri njenem delu v resnici vodili le gospodarske, ne pa morda strankarske interese. Samostojna demokratska stranka nima vezanih rok. Uravnava la bo svoje postopanje vedno le z vidika splošnih interesov mariborskih občanov in zato vedno glasovala za vsak pameten predlog, pa naj pride s te ali one strani. Tudi socialisti se morajo zavesti, da je vsak redno izvoljen občinski zastop boljši kot vladni komisar. — To je pametno in realno stališče, ki ga je odobril tudi lokalni strankin forum. Nočemo seveda kritizirati, bojimo se le, da bodo klerikalci slabo plačali uslugo, katera se jim je dejansko napravila.

Izmenjava telefonske centrale.

V nekaj dneh se izmenjata v celjski telefonski lokalni centrali stara centralna pretikalnika in postavita dva nova. Ker je tehnična konstrukcija taka, da zahteva od naročniških postaj discipline, podajamo v izogib nespo razumljenju sledeče kratko navodilo, ki se od sedanjega pravzaprav razlikuje le malo. Primer: naročnik A želi govoriti z naročnikom B. Postopek je sledeč: Naročnik A pokliče centralo kakor običajno in zahteva zvezo z naročnikom B. Centrala sama pokliče naročnika B in ga zveže z A: naročnik A tedaj ne sme v drugič zvoniti. Ko dobi naročnik B iz centrale signal, tudi ne sme nazaj zvoniti. Ta napaka se je na splošno udomačila in povzroča gotovo 30% vseh zmed. Vzdržati se je torej vsakega naknadnega zvonjenja, dokler se govor ne konča. Dosedanji sestav starih pretikalnikov je omogočal, da se je uradništvo potom kontrolnega prisluškovanja lahko prepričalo, ali govor še traja. Pri novih centralnih pre-

tikalnikih pa je prisluškovanje sploh onemogočeno, uradništvo je navezano samo na sklepni signal. Dolžnost in lasten interes vsakega naročnika je, da po končanem govoru obesi slušalo ali mikrotelefon na svoje mesto in v treh kratkih sunkih odzvoji. To je sklepni signal, in centrala, ki ta signal čuje, zvezo med naročnikoma razveže. Kdor ne odzvoji, temu ostane preko potrebe zveza neprekinjena, kar je v škodo naročnikom in centrali, ki ne more razpolagati z vezalnimi vrvicami. Centrala zamore vzeti na znanje le začetni klični in sklepni signal. Vsako zvonenje vmes, ko je zveza že izvršena, smatra centrala za konec pogovora in zvezo razveže. V mesecu januarju se bodo po mehaničarju pregledale vse naročniške glavne in postranske postaje. Ob tej priliki lahko vsak naročnik opozori na nedostatke, ki se odpravijo na licu mesta. Poslovanje v medkrajevnem prometu ostane v dosedanjem okviru, v kolikor se ne izpremeni po navodilih, navedenih za lokalni promet. Izmenjava pretikalnikov se izvrši v nočnem času, ko ni prometa. Datum se objavi pravočasno.

35. terenska telegraf. telef. tehn. sekcija v Celju.

Mestno gledališče.

Četrtek, dne 19. januarja ob 20. uri: *Razporoka*. (Cyprienne.) Premijera. Abonement.

Nedelja, dne 22. januarja ob 16. uri: *Razporoka*. (Cyprienne.) 25% znižane cene.

Premijera Sardoujeve veseloigre v treh dejanjih »Razporoka« se vrši v četrtek ob 20. uri za abonente. Reprija je v nedeljo, dne 22. t. m. popoldne ob 16. uri pri običajnih znižanih cenah. Na to predstavo opozarjamo zlasti okoličane, ker so zveze z vsemi vlaki zelo ugodne. »Razporoka« je vele zabavna francoska veseloigra in bodo prišli na račun vsi oni, ki si žele lahkega, veselega komada. Igro režira ravnatelj V. Bratina, ki igra obenem glavno moško vlogo. Veliko vlogo Cyprienne igra gđ. Šončeva, drugo večjo moško vlogo Adhemara, g. Verderber, ostale vloge so v rokah gg. Pfeiferja, Čepina, Beleta, Hojkerja, Videčiča in A. Verderberja ter gđ. Danejeve. — Predprodaja vstopnic v knjigarni Goričar & Leskovšek.

Celjske vesti.

c Dr. Franc Mohorič †. V pondeljek zjutraj je umrl v Ljubljani višji sodni svetnik v pok. in privatni docent na zagrebškem vseučilišču dr. Franc Mohorič v starosti 62 let. Pogreb se je izvršil danes ob 4. uri pop. — Pokojnik je bil rodom iz Podgradja pri Ljutoderu. Po odlično dovršenih vseučiliških študijah v Gradcu je služboval kot sodnik v Idriji, Gornjemgradu, Marnbergu, Smarju pri Jelšah, Celju, Ormožu in nazadnje v Ljubljani. Poročil se je s hčerko tudi že pokojnega notarja Baša v Celju. Bil je vedno odločen narodnjak, splošno priljubljen sodnik in zelo plodovit pisatelj v pravni stroki. V časopise je rad pisal; med drugim je napisal nekaj temperamentnih člankov tudi za »Novo Dobo«. Odličnemu pokojniku naj bo med nami ohranjen blag spomin!

c Sokolsko društvo v Celju. Redna telovadba starejših bratov, to je onih, ki so že dopolnili 35. leto, se prične v četrtek, 19. t. m. ob 18. (6.) uri zvečer v društveni telovadnici. Brate, ki se zanimajo za telovadbo, prosim, da se tega prvega sestanka v telovadnici sigurno udeležijo. Vadilo se bode ob pondeljkih in četrtek ob 18.—19. ure. Zdravo! — Načelnik.

c Celjski občinski svet ima svojo redno sejo v petek 20. t. m. ob pol 4. uri popoldne. Na dnevnem redu je razprava o občinskem proračunu za l. 1928.

c K poročilu o občnem zboru Opleševalnega in tujsko-prometnega društva v Celju moramo pripomniti, da ni bil izvoljen v odbor ravn. Mračević, nego poštni ravn. v pok. g. Franjo Natek.

c Iz okoliškega občinskega zastopa. V zadnji seji so se napravili sledeči važnejši sklepi: Okoliška občina se obrne na mestno radi oddaje vode iz mestnega vodovoda prebivalcem v koloniji »Lastni dom« v Gaberju. Vodo-

vodni zadrugi v Zavodni se sklene dati skozi 15 let redno podporo po 1.500 Din letno. Po 15 letih pride naprava v last občine. (Ta sklep je pač tako naiven, če ne zloben, da bi si ga kaka resna gospodarska korporacija ne smela privoščiti. Zadrugarji bi naj za revnijih 1.500 Din letne občinske podpore izročili vodovod in z njim svoje žrve in delo — občini v poljubno eksploatacijo!) — Za stavbo okoliške deške šole je še dolga 4.095.745,34 dinarjev; v tej vsoti so zapopadeni še neizplačani računi obrtnikom v znesku po 737.225,34 Din. Sklene se najeti 500.000.— Din posojila za odplačilo dela teh računov. — Za popravilo ceste v Košnico prispeva občina 30%, to je 7.594.— Din. — Za Gaberje se bo napravil regulacijski načrt in potem se še bodo popravljale ceste in gradile nove. (Ali bo ta regulacijski načrt gotov v 30 letih?) — Izvršijo se potrebne priprave za napeljavo električnega toka na Ostrožno, Dobrovo in Polule.

c Umrla je danes, 18. t. m. v celjski bolnici gospa Ivana Žerovnik, posestnica in gostilničarka na Frankolovem v 41. letu starosti. Pogreb se bo vršil v petek ob 9. uri popoldne na Frankolovem. Pokojni blag spomin, preostanim naše sožalje!

c Ljudsko vseučilišče v Celju. V pondeljek 16. t. m. je privabilo predavanje skladatelja dr. A. Schwaba mnogo poslušalcev, zlasti ljubiteljev petja in godbe. G. predavatelj nam je orisal življenje in delovanje skladatelja dr. Benjamina Ipavca, zdravnika v Grazu. To je bil prvi slovenski komponist, ki je pisal že v stalnih glasbenih oblikah. Od njega imamo prvo slovensko opero »Teharski plemiči«. Kar je Prešeren kot slovenski pesnik, to je Benjamin Ipavc kot slovenski skladatelj. Z velikim zanimanjem smo sledili živahnemu predavanju. Združeni celjski pevski zbori so zapeli pod spretnim vodstvom g. Šegula B. Ipavčeve »Bodi zdrava domovina . . .« Predsednik Lj. vseučilišča g. vl. sv. E. Lilek se je prav pristržno zahvalil g. doktorju za tako izborno predavanje. V imenu vseh navzočih je čestital g. doktorju k njegovi šestdesetletnici, ki jo obhaja to leto še tako čil in veder. Izrazil je željo, da bi njegova skladateljska žila, ki je nas Slovence že obogatila s tolikimi izbornimi skladbami, še ne utihnila. Prihodnje predavanje bo v pondeljek 23. t. m. Celjska rojakinja gđ. Alma Karlinova, ki je 8 let potovala po tropičnih krajih Azije in po Avstraliji, nam bo govorila o svojih doživljajih. Predavanje se bo vršilo v nemškem jeziku.

c Izvanredni občni zbor Jugoslovenskega šumarskega združenja, sklican za 22. in 23. januarja t. l. v Beogradu, je odgojen na negotov čas radi tehniških zaprek. — Uprava J. Š. U.

c Ribarski zakon za ljubljansko in mariborsko oblast z naredbama o ribarsko-policijskih izvršnih določilih in o napravi ribarskih okrajev. V Ljubljani 1928. Založila Tiskovna zadruga. Str. 112. Cena 25 Din. poštnina 1,25 Din. V finančnem zakonu za leto 1927/28 je bil Ribarski zakon za Kranjsko razširjen tudi na mariborsko oblast. Sedaj ga je izdala Tiskovna zadruga z naredbama o ribarsko-policijskih izvršnih določilih in o napravi ribarskih okrajev, pri čemer so se upoštevale vse izpremembe, izvršene v njih od leta 1919. dalje. K zakonu in k prvi naredbi je napisal ribarski strokovnjak dr. pravdnik dr. Avgust Munda 26 strani pripomb. Uporabnost knjige povečuje pridejano stvarno kazalo. Ribarski zakon se naroča v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru.

c Novo trgovino z modnim blagom ter otroško konfekcijo je na Glavnem trgu v prostorih prejšnje trgovine Kuder otvoril g. Drago Cerlini. Več glej oglaš!

c Umetniška razstava Slavka Tomerlina v »Celjskem Domu«. Zagrebški slikar Slavko Tomerlin priredi od četrta 19. t. m. do 23. t. m. v »Celjskem Domu« razstavo svojih slik. — Vhod skozi glavna vrata. Otvorjena je razstava vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 18. ure. — Kritika o pravkar zaključeni njegovi ljubljanski razstavi je bila zelo laskava. Vabimo celjsko občinstvo, da si razstavo ogleda.

c Na dan poroke aretiran. V pondeljek, dne 16. t. m. se je poročil v Ce-

lju 26-letni posestnikov sin Vinko Z. iz Zaloga v Savinjski dolini. Novi zakonski par se je v družbi svačev do večera navžil dobre jedače in pijače, zvečer pa so krenili v kino. Vinko pa je postal v kinu čudno razpójajen ter je v dvorani začel razgrajati in motiti predstavo. Mirno si je prižgal cigarete drugo za drugo in se ni zmenil za stražnikova opozorila. Ko je ob pol desetih prišla policijska pomoč, je Vinko končno zapustil dvorano. Zunanaj so ga potem aretirali in odvedli na policijsko stražnico. Ko so na policiji ugotovili, da se je ta dan oženil, so ga obzirno izpustili in mu s tem prhrali samotno poročno noč v policijskih zaporih.

c Izgubljeno in najdeno. Izguba: boa iz lisičje kože, vredna 400 Din. Najdba: listnica iz črnega usnja s 1400 Din gotovine.

Velika inventurna prodaja po čudovito znižanih cenah se vrši do konca januarja v veletrgovini R. Stermecki, Celje.

Po domovini.

d Spomladansko vreme v Dubrovniku. Ob dalmatinski obali pri Dubrovniku vlada že več dni najkрасnejše spomladansko vreme. Dnevi so topli, morje mirno. V Dubrovniku je že polno gostov z neprijaznega severa.

d Posiljke fosfatne rude za Jugoslavijo. Na Sušaku stoji pet parobrodov, napolnjenih s fosfatno rudjo iz Severne Afrike. Ta ruda gre deloma v Celje, Hrastnik in Subotico, deloma pa tudi v sosedne države za izdelovanje značnega umetnega gnojila superfosfat.

d Žrtve bugarskega atentata. V pondeljek opoldne je umrl v skopljski bolnici pravni referent skopljske oblasti, ki ga je, kakor znano, obstrelila v petek na ulici bugarska agentinja Mara Buljev. Vest o smrti te nove žrtve makedonskih agitatorjev je vzbudila sočutje in ogorčenje po celi državi.

d Smuški tečaj na Kofcah. Za slučaj, da zapade nov sneg do 21. t. m., priredi Tržiška podružnica S. P. D. redni smuški tečaj pri svojem lani otvorenem Domu na Kofcah, 1500 m nad Tržičem. Tečaj bo trajal od 21. do 29. t. m. Vodil ga bo g. referent za turizem Rudolf Badjura iz Ljubljane. Pouk o smučanju je brezplačen; celotna oskrba (zajtrk, južina in večerja in nočišče v zakurjenih sobah) stane za udeležence smuškega tečaja na dan za osebo 40 Din, enkratna prijavnina pa 20 D. Dom na Kofcah, solnčni strani pogorja Košute v Karavankah, je doslej najudobnejša zimska postojanka v Posavju, ki nudi čedne separirane kurljive sobice, dobre postelje, prijazno obednico, izvrstno hrano in pijačo. Krog in krog doma se razprostira idealen, gladek, veleobsežen smuški svet s krasnim pregledom Gorenjske. Najprikladnejši je dohod v Tržič iz Ljubljane z vlakom ob 11.40 (prihod v Tržič ob 13.37) ali pa z direktnim avtobusom 30 Din, ki odhaja iz Ljubljane (gostilna »pri Figovcu«) ob 12. uri 30 min. in dospe v Tržič ob 14. uri. Skupni odhod udeležencev tečaja v dom na Kofcah bo v soboto, t. j. dne 21. t. m. od hotela »Lončar« v Tržiču popoldne ob 15. uri po dohodu opoldanskega vlaka in avtobusa iz Ljubljane. Prijave je nasloviti na vodjo tečaja Rudolf Badjura, Ljubljana, Pačiča velikega župana. Vsak tečajnik naj pazi, da prinese seboj pravilno montirane smuči. Pojasnila glede opreme, oprave in drugo daje vodja tečaja. — Ako ne bi zapadel do 21. t. m. nov sneg, se odloži tečaj na poznejši čas. — Tržiška podr. S. P. D.

d Občinske volitve v Brodu ob Savi so se vršile v nedeljo, dne 15. januarja. Zmagala je Kmetko-demokratska koalicija.

Rajko Vrečer:

Prva dva sejma v Žalcu.

Žalska občina je prišla baje l. 1809., po francoski vojski ob svoj arhiv, ki je hranil razne listine in privilegije. Od teh se je ohranilo samo dvoje listin; od katerih je pa samo ena v varstvu tržke občine, in to je na pergamentu po nemškem cesarju Francu lastnoročno pisano pismo, v kojem se dovoljujeja Žalcu dva sejma; druga listina pa se na-

haja še danes pri bivši namestnici v nemškem Gradcu. Ta listina je starejša izvora ter označuje meje žalskega trga. (Schirmbrief.)

Listina glede dovoljenja dveh sejmov iz leta 1792. je le obnovitev stare žalske sejske pravice po listini iz leta 1586., ki jo je podpisal Karol, nadvojvoda avstrijski. Nemška kopija sejske listine je v prevodu sledeča:

Mi Karol, po Božji milosti nadvojvoda Avstrije, vojvoda burgundski in brabantki, Štajerske, Koroške in Kranjske, Luksenburške in Wirtemberske, Gornje in Spodnje Sleske, knez švabski, mejni grof sv. Rimske države, Moravske, Gornje in Spodnje Lužiške dežele, pokneženi grof habsburški, tirolski in gorški, deželni grof Alzacije, gospod Slovenske Marke, Portenau in Salic itd. priznavamo za nas in naše dediče in potomce javno s tem pismom in to tudi naznanjamo moško, kar nas je naš zvesti ljubi N: sodnik, svetovalec in občan našega trga Žalec pokorno naprosil, in so vam že pokojni naši ljubi gospodje in predniki rimskih cesarjev in knezov avstrijskih v visokocenjenem in blaženem spominu, raznovrstne pravice milostno dovolili, podpisali in potrdili, začeni od tistih pravic Žalca, ki ste jih sprejeli od našega ljubega gospoda očeta cesarja Ferdinanda, visokega in milega spomina, kakor so bili v originalu z datumom Dunaj tridesetega dne meseca avgusta, tisoč petsto štirinajdesetega leta (1534), koje pismo pa je bilo zaradi vojske in požarov uničeno.

Mi pa kot vladajoči gospod in deželni knez Štajerske, Koroške, Kranjske in Gorške obnavljamo zopet zgoraj imenovane stare pravice in prostosti. Vam in Vašim potomcem, z določenimi mejami grajskega ozemlja, ki začena v Žalcu pri gornjih vratih poleg župnišča pod Frengo in gre potem na polovični cesti, ki tvori mejo med žovneškim in celjskim deželnim sodiščem, poleg večje luže po poti proti Vrbju mimo Kudrove hiše in nato po sredini imenovane vasi do vode Savinje proti Grižam in potem za Savinjo skozi Dobrišo vas do hiše Kodela, ki je last Dobrne, potem pa gre meja po jarku do mesta, kjer je stala visoka smreka, od tod pa naravnost preko polja čez vodo Ložnico in odtod nad Golčami do potoka Vešce, kot meja na celjsko sodišče in odtod z zgornjo obranjo preko gozda Bukove in tamošnje šope v vas Podvin, ob meji žovneškega sodišča na staro trsko ali mestno obzidje Žalca zopet do zgoraj imenovanih vrat pred Frengo in zopet ob polovični cesti.

Dovoljujemo Vam pa tudi dva prosta letna sejma; prvi na tretji dan po Filipu in Jakobu, to je tretji dan maja in drugi sejm pa Vam milostno dovolimo sedem dni po svetem Nikolaju (sejm sv. Lucije 12. decembra), ker hočemo vsem našim zvestim podložnikom lekoristiti, ter jim biti tudi v bodoče naklonjeni.

Zato smo milostno pripoznali in upoštevali prošnjo ponižnega Žalca ter milostno uslišali prošnjo s premišljeno voljo, dobrimi sveti in pravicami vsem Vašim mešanom in njihovim potomcem. Poleg dovoljenja obeh zgoraj imenovanih letnih sejmov in vseh zgorajšnjih milosti, prostosti, pravicami in privilegiji, v kolikor ste jih imeli doslej v mirni posesti in uporabi, ter Vam iste v naši deželno-knežji moči zopet na novo podajujemo, in vedite, da postanejo vse pravice s tem pismom pravomočne.

Mislamo, da ste povsem razumeli vsa poglavja in točke, ki so tu navedene, in da se teh obveznosti popolnoma držite, in da nikdar in nikoli tozadevno ne bo nobeden drugače ukrenil ali ravnal in da bodo Žalčani in njihovi potomci zgoraj sedaj ponovno dobljenih prostih letnih sejmov v resnici obdrževali na določenih dneh, posebno pa tudi vse pravice častno uporabljali in pravično trgovali in opustili vse, kar bi Vas spravilo v težko nemilost in kazen.

To mislimo resno, kar potrjuje naš pečat na tej listini z našimi knežjimi podpisi.

Dano v našem mestu Gradcu, devetnajstega dne meseca oktobra po Kristusu, našemu ljubemu Gospodu in edinemu Zveličarju, po njegovem rojstvu petnajst sto šest in osemdesetega leta (1586).

Karolus, Wolf Schram.

Da je pričujoča kopija z meni predloženim originalom od besede do besede enakoglasna, spričujem s svojim podpisom.

Žalec, dne 29. julija 1742.

S. S. Joseph Ignaz Muhrmayer
zapriseženi tajnik na Šajerskem.

Na pregibu listine pa se čita naslov:
V pravnih in plemiških sodnouradnih zadevah. Copia.

Iz navedene listine je razvidno, da se je ohranilo do današnjega dne izmed prvih dveh žalskih sejmov le sejm sv. Lucije dne 13. decembra, oni na dan 3. maja, pa je bil preložen v poznejši dobi na dan sv. Jakoba dne 25. julija.

Izvirna listina je datirana torej iz leta 1534., prvič obnovljena leta 1586., drugič obnovljena leta 1792., to je pismo cesarja Franca, ki se nahaja v izvirniku na žalskem rotovžu.

Kino.

Mestni kino. Sreda 18. in četrtek 19. januarja: »Vstajenje«. Ogromno filmsko delo v 10 dejanjih po nesmrtnem romanu grofa Leva Nikolajeviča Tolstega. V glavnih vlogah slavni Rod la Rocque, glasovita krasotica Dolores del Rio in sin Leva Tolstega grof Ilja Tolstoj. »Vstajenje« je najlepše delo moderne kinematografije, najboljši film iz ruskega življenja in priznani eden največjih filmov na svetu! Predstave: v sredo 18. ob pol 7. in 8.15, v četrtek 19. januarja ob 5. popoldne in 8.15. — Petek 20. in nedelja 22. januarja: »Moč ljubezni«. Veličastna drama ciganske ljubezni v 6 dej. V glavnih vlogah nenadkriljiva umetnika Ronald Colman in Vilma Banky, znana iz vefilma »Črni angel«. Film nepopisne lepote! V soboto 21. januarja zaprto.

Kino Gaberje. Sreda 18., četrtek 19. in petek 20. januarja: »Tajnosti newyorških kabaretov«. 6 dejanj veseliga vele mestnega življenja in predigra v 2 dejanjih. V glavnih vlogah Nancy Nash in Waller Mc Grail. — Senzacija! — Prednaznanilo: »Vse za ljubezen!« (Harrold Lloyd.)

Soba

za pisarno ali meblovana, se odda takoj na Dečkovem trgu št. 2, pri Skaberne.

Mebilirana soba

parketna tla, elektr. razsvetljava, z eno ali dvema posteljama, se odda v mesečni podnajem. Na razpolago glasovir. Naslov v upravi. 2-3

Strokovnjaka v hmeljarstvu

potrebujem za svoje posestvo »Savinski dvor« v Celju. Event. z družino, delavne moči. Plača po dogovoru. Nastop z marcem. Evgen Rajer, posestnik, 3 Celje. 3

Premog zobakovski, trboveljski in iz vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici
Fran Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Hiša ali vila

v Celju ali Mariboru se kupi. Ponudbe pod šifro »Nakup hiše« na upravo lista.

Proda se posestvo

Anton Kvas, Trnovlje pri Celju, št. 1.

Stanovanje

obstoječe iz dveh sob, predsobe, kuhinje in kopalnice, se odda v najem v Gaberju št. 21, vila Livada. Ogleda naj se popoldne.

Sodarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodar v Ljubljani, Kolizejska c. 18. Istotam se 2 sprejme tudi vajenec. 2

Stanovanje

obstoječe iz 2 do 3 sob in kuhinje, se išče za takoj ali do 15. marca. Plača se dobro. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje št. 63«.

Dve meblovani sobi

ozir. stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje, z vsemi pritliklinami, iščem za takoj. Cenj. ponudbe pod šifro »Št. 1913« na upravo lista. 1-3

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo

in naprava strelovodov. Pokrivanje streh in zvonikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava modernih higijeničnih kopalnih sob, klosetov in zdravst. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Drogerija

CENTRAL

FILIP VRTOVEC

(V hiši Vošnjak)

CELJE, KRALJA PETRA CESTA

priporoča cenj. občinstvu svojo na novo preurejeno drogerijo.

Zaloga vseh drog, kemikalij, zdravilnih zelišč, desinfekcijskih sredstev, kozmetike, raznih kirurških predmetov in obvez. — Različni fotografski aparati ter tozadevne potrebščine.

Poštno pošiljatve vedno obratno.

Inserirajte v »NOVI DOBI«

Tužnim srcem javljam žalostno vest, da je naša ljubljena soproga, sestra, teta in svakinja, gospa

Ivana Žerovnik roj. Šorn

posestnica in gostilničarka

danes, dne 18. januarja ob 8. uri zjutraj po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 41. letu starosti, preminula v celjski bolnici.

Zemeljski ostanki blage pokojnice se prepeljeje danes, dne 18. januarja popoldne iz celjske bolnice na Frankolovo, kjer se vrši pogreb v petek, dne 20. januarja ob 9. uri dop. iz hiše žalosti na tamkajšnje pokopališče.

FRANKOLOVO, dne 18. januarja 1928.

Žalujoči ostali.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge nad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem s **16. januarjem t. l.** na Glavnem trgu šte. 14 (prej Franc Kuder) otvoril trgovino z modnim blagom s specialnim oddelkom otroške konfekcije.

V posebno čast si štejem vse do sedaj meni naklonjene odjemalce in ostalo p. n. občinstvo vljudno vabiti, da si ogledajo zalogo vsakovrstnega modnega blaga, moško in žensko perilo, nogavice, rokavice, naramnice, žepne robce itd., pri kateri priliki se p. n. interesi lahko osebno prepričajo o konkurenčnih zmernih cenah. Nadalje

obveščam

da različne predmete, prevzete z zalogo preminulega trgovca g. Franca Kudra, kakor: volnene ovijače (Wickelblusen), moške sweaterje, moške pletene jopice, otroške volnene jopice, moške, ženske in otroške copate, moške, ženske in otroške čevlje, bluze in obleke, otroške nogavice, fantovske in dekliške obleke itd. **nameravam opustiti** in dokler traja zaloga jih nudim v prodajo

s 50% popustom.

V nadi, da mi ostanejo cenj. odjemalci tudi v tej moji novi stroki nadalje naklonjeni, zagotavljajoč jim vsestransko pažnjo v solidni in točni postrežbi, se za njih naklonjeni obisk najtopleje priporočam.

Modna trgovina DRAGO CERLINI Celje, Glavni trg 14

Zahvala.

Vsem, ki so sočustvovali z nami v dnevih izgube našega prerano preminulega, nepozabnega soproga, očeta, brata, svaka, strica in botra, gospoda

Juro Cerovšek

trgovca, hišnega posestnika in tržana

izrekamo tem potom našo najsrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, gg. zdravnikom dr. Rakežu in dr. Lorigerju za tolažbo in ves trud v njegovih zadnjih težkih dneh, družbi pivovarne »Union«, gasilnemu, Sokolskemu, lovskemu in pevskemu društvu za izredno lepo udeležbo, za ginljive žalostinke, za lepe, globoko ginljive, iskrene poslovilne govore staroste Sokol. društva brata g. Rihteriča in načelnika lovskega društva, tovariša g. dr. Hrašovca ob odprtem grobu blagopokojnika in za poklonjene vence ter tako izkazano mu zadnjo čast, kakor tudi vsemu mnogoštevilnemu p. n. občinstvu, ki ga je spremilo na njegovi poti k zadnjemu počitku.

Vsem še enkrat tisočera zahvala!

ŠMARJE PRI JELŠAH TRG, dne 14. januarja 1928.

Globoko žalujoči ostali.